

Allerzielen

Joh. 11:17-27

Alle culturen kennen op een of andere manier de gedachte aan het voortleven van de doden. Wereldwijd gezien is het aantal mensen dat in geen enkele wijze van voortbestaan gelooft, tamelijk klein. Waar komen die gedachten dan vandaan? Ze zouden wel eens te maken kunnen hebben met het feit dat mensen het onherroepelijke moeilijk kunnen verdragen. En de dood is onherroepelijk! Er is geen ontkomen aan, het is de enige zekerheid die we hebben. Wat we nooit zeker weten is wannéér dat einde komt. En ook dat roept vragen op.

Een van die vragen komt regelmatig ter sprake in het Oude Testament. En niet alleen daar; ook in onze tijd. Namelijk: Waarom sterven veel onschuldige mensen te vroeg? Niet zelden door geweld? En waarom is aan veel boosdoeners een lang en ogenschijnlijk zorgeloos leven beschoren? Vragen die voor veel Joden in de 2e eeuw voor Christus zeer prangend werden, toen ze gruwelijk werden vervolgd (en ook dat was niet voor het laatst). Daardoor ontstond toen bij de Joden het vermoeden, en later het geloof, dat de bedoeling van God met de mensen toch iets méér moest zijn dan alléén dit leven in dit tranendal. En dat bijgevolg een eventuele vroege dood dus ook geen straf van God kon zijn.

Het boek Wijsheid getuigt hiervan door te zeggen dat het aanzien van de mens niet berust op een hoge leeftijd, maar op zijn of haar levenswandel. Als die goed is, bewaart God je in zijn hand, ook over de dood heen, ongeacht de leeftijd. Dit “bewaard worden”, dit verrijzenisgeloof was ook het geloof van Martha, die we zojuist ontmoetten in het evangelie. Ze treurt om haar overleden broer Lazarus, en hoewel ze geloofde in de opstanding, had ze natuurlijk haar broer nog graag bij zich gehad. Daarom is ze teleurgesteld dat Jezus niet eerder gekomen is om hem te genezen. Maar de evangelist vertelt het zo omdat hij hier geen genezingsverhaal wil vertellen, maar een opstandingsverhaal. Een voorafbeelding van de opstanding van Jezus, en uiteindelijk van alle mensen. Daarom zegt Jezus niet: Ook Ik zal opstaan, maar: Ik ben de opstanding en het leven! Hij wil daarmee zeggen: Als je Mij volgt, heb je nu al het eeuwige leven, is je leven nu al goed, ongeacht of het kort of lang duurt. Dat laatste doet er volgens Jezus niet zo toe.

Maar Hij zegt, en dat zegt Hij om ons te bemoedigen: “Wie in Mij gelooft, dat wil zeggen: in mijn boodschap van liefde en medemenselijkheid en daarnaar leeft, heeft eeuwig leven”. Zo iemands leven is altijd zinvol en gaat daarom nooit verloren. Want de liefde is sterker dan de dood. Amen.

Jan van de Laar, pastor